

Lathund för byggsanktionsavgifter

- 1 Har det skett en avgiftsbelagd överträdelse?
 - a Träffas överträdelsen av en bestämmelse om byggsanktionsavgift i 9 kap. PBF?
 - b Har exempelvis en lov- eller anmälningspliktig åtgärd påbörjats?
- 2 Är överträdelsen preskriberad?
 - a En byggsanktionsavgift får inte beslutas, om den som anspråket riktas mot inte har getts tillfälle att yttra sig inom fem år efter överträdelsen.
- 3 Fråga om rivning?
 - a Om överträdelsen avser rivning av en byggnad, ska det i vissa särskilda fall inte tas ut någon byggsanktionsavgift (se 11 kap. 56 § PBL).
- 4 Har vite dömts ut?
 - a En byggsanktionsavgift ska inte tas ut, om överträdelsen har medfört att ett vite har dömts ut.
- 5 Mot vem/vilka ska avgiften riktas?
 - a Nämnden kan välja mellan den som när överträdelsen begicks var ägare till den fastighet eller det byggnadsverk som överträdelsen avser, den som begick överträdelsen och den som har fått en fördel av överträdelsen.
- 6 Avgift oskäligt?
 - a Avgiften får under vissa speciella omständigheter helt efterges (se 11 kap. 53 § PBL).
- 7 Beloppsbestämning
 - a Beräkningsgrunderna finns i 9 kap. PBF ("avgiftskatalogen").
 - b På Boverkets webbsida finns en beräkningsguide.
- 8 Skäl för nedsättning av avgiften till hälften eller en fjärdedel?
 - a Vid felbedömning av lovplikten på goda grunder.
 - b Om överträdelsen har ett samband med att nämnden inte handlagt ett visst ärende inom rimlig tid.
 - c Om överträdelsen är av formell karaktär.
- 9 Tillfälle till yttrande
 - a Kommunikering av beslutsunderlaget och nämndens preliminära bedömning.
 - b Ett eventuellt yttrande från den avgiftsskyldige ska ingå i nämndens beslutsunderlag.
 - c Nämnden bör bemöta eventuella invändningar som den avgiftsskyldige framför.

10 Har rättelse skett?

- a Rättelse kan ske fram till nämndens sammanträde där byggsanktionsavgift beslutas.
- b Rättelse innebär normalt att den olovliga åtgärden tas bort eller återställs.

11 Avgiften beslutas

- a Nämnden beslutar om byggsanktionsavgift vid ett sammanträde. Beslutanderätt avseende frågor om byggsanktionsavgift får inte delegeras till tjänstepersoner.
- b Ett beslut om att ta ut en byggsanktionsavgift ska delges den avgiftsskyldige.
- c Nämnden bestämmer när byggsanktionsavgiften ska betalas, t.ex. en viss tid från laga kraft.

12 Indrivning av avgiften

- a Nämnden ansvarar för indrivning av byggsanktionsavgifter.

Kom ihåg! Byggsanktionsavgifter har straffrättslig karaktär. Det betyder att nämnden måste visa att alla förutsättningar för att ta ut en byggsanktionsavgift är uppfyllda. Nämnden ska också bemöta och, om möjligt, motbevisa invändningar som den avgiftsskyldige framför. Det ställs höga krav på såväl utredningen som på beslutet. Utredningen ska vara grundlig och väldokumenterad. Beslutet ska vara tydligt formulerat och utförligt motiverat. Om nämnden inte uppfyller dessa skyldigheter, finns det risk för att överinstanserna upphäver beslutet.

Checklistorna till Boverkets webbutbildning Byggnadsnämndens PBL-tillsyn har tagits fram i samarbete med länsstyrelserna och Sveriges Kommuner och Regioner.

